

Spremište kompetencija - Rezime

Pismenost je širok concept na koji se gleda kao na fleksibilan skup znanja, veština i stavova koji su usko povezani sa kontekstom i svrhom. Okriviri za kompetencije su:

- Skupovi kompetencija potrebnih za izvođenje u specifičnim profesionalnim i/ili životnim kontekstima, dok
- Kompetencije su opisane u taksonomijama (npr. Blumova taksonomija, EQF, LEVEL5)

Koncepti ključnih kompetencija (pismenosti) povezane sa Data Literacy se mogu odnositi na:

1. Rukovodjenje formatima digitalnih informacijama u konceptima profesionalne više edukacije generalno
  - ↳ Digitalna (Kritično mišljenje) pismenost
2. Kolekcija i interpretacija podataka u istraživanjima, razvoju i predavanju u višoj edukaciji
  - ↳ Data Processing Literacy
3. Specijalistički Data processing u naučnim poljima informacione tehnologije
  - ↳ Data Management Literacy

Dodatno, tu su naravno i "generične" kompetencije koje su potrebne da se odglume ove kompetencije u situacijama gde su potrebne (takozvana "akciona polja"). Ove generične kompetencije se mogu svrstati u socijalne, personalne i organizacione kompetencije.

Konačno DATALIT takođe uzima na sebe školsku nastavu, trening i podržavanje kompetencija za akviziciju podataka i digitalne pismenosti.

Spremište DATALIT kompetencija je izveden skup od četiri polja zasnovan na različitim teorijama kompetencije (npr. Erpenbeck, Sauter 2014, REVEAL grupa 2016/2019) i na domenu kompetencija specifičnih polja. Ove druge su temeljno opsiane u DATALIT inveturnoj fazi. Sastoji se od skupa sledećih potkompetencija:

Kompetencije povezane sa Data Literacy	
Specifične za domen ("Data") kompetencije 1. Digitalna pismenost 2. Data Processing Literacy 3. Data Management Literacy	Socijalne kompetencije 1. Timski rad (Međukulturni) 2. Komunikacija 3. Vođstvo: rešavanje konflikata 4. Klijentska orijentacija, Mobilizacija drugih
Organizacione kompetencije 1. Razvoj projekta 2. Planiranje resursa; Mobilisanje resursa 3. Evaluacija 4. Umrežavanje 5. Preduzetničke kompetencije <i>Kreiranje ideja i prilika</i>	Personalne kompetencije 1. Kreativnost 2. Rešavanje problema 3. Kritično (Etično i održivo) mišljenje 4. Fleksibilnost Nošenje sa dvosmišljenošću, nesigurnost i rizik

Fig. 1: Skupovi DATALIT kompetencija

Spremište izvedenih DATALIT kompetencija je skup od četiri polja sa 16 kompetencija koje se mogu navesti ovako:

1. Data / Digital Literacy kompetencije
  - Digitalna pismenost (sa dodatnim potkompetencijama)
  - Procesiranje podataka (sa dodatnim potkompetencijama)
  - Menadžment podataka (sa dodatnim potkompetencijama)
2. Socijalne kompetencije
  - Međukulturna komunikacija
  - Komunikacija
  - (Međukulturni) timski rad
3. Personalne kompetencije

- Fleksibilnost/Prilagodljivost
  - Kritično mišljenje
  - Kreativnost
  - Vođstvo
4. Organizacionalne kompetencije
- Menadžment projekata
  - Planiranje i menadžment projekata
  - Umrežavanje
  - Evaluacija/Refleksija
  - Klijentska orijentacija
5. Kompetencije povezane sa mentorstvom i predavanjem
- Planiranje COL za Data and Digital Literacy (DDL)
  - Dostavljanje COL and treninga za DDL
  - Validacija DDL kompetencija

Potkompetencije povezane sa Data and Digital Literacy

Digitalna pismenost:

Kompjuterska pismenost	Određena je osnovnim operacionim veštinama vezanih sa kompjuterima i softverskim aplikacijama
Internet pismenost	Ova dimenzija se vezuje se sposobnošću individue sa uspešno funkcioniše u internet resursima i umreženim okruženjima
Medijska pismenost	To je sposobnost pristupa, razumevanja, kritičke procene, učešća i kreiranja medijskog sadržaja i komunikacije kroz mnogo formi i konteksta
Informaciona pismenost	Informaciona pismenost se ogleda u sposobnosti da se identifikuje, pristupi, oceni, manipuliše i kreira informacija
Pismenost kreiranja digitalnih sadržaja	Služi da bi popravili i integrisali informacije i sadržaj u postojeće telo znanja razumevajući kako copyright i licence treba da se koriste. Znati kako dati razumljive instrukcije za kompjuterski sistem.
Vizuelizacija podataka	Za selekciju alata za vizuelizaciju podataka relevantnih za očekivanja javnosti i sposobnosti (tj. Akademske, biznis, naučne, itd.). Za mogućnost dostavljanja informacija koristeći razne grafičke alate.

Menadžment podataka:

Deljenje kroz digitalne tehnologije	Za deljenje podataka, informacija i digitalnog sadržaja sa drugima kroz prikladne digitalne tehnologije. Za delovanje kao posrednik, za znanje o referenciranju i praksi pripisivanja. (https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework)
Identifikacija potreba i tehnoloških odgovora	Za procenu potreba i za identifikaciju, ocenu, selekciju i korišćenje digitalnih alata i mogućih tehnoloških odgovora za njihovo rešavanje. Za prilagođavanje i prepravljavanje digitalnih okruženja za lične potrebe (npr. dostupnost) (https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework).

Procesiranje podataka:

Čitanje/kreiranje vremenskih trendova i prognoza	Sposobnost za implementaciju prognoze podataka i modeliranje korišćenjem podataka, da bi čitali i razumeli prognoze
Čitanje/kreiranje klasifikacija podataka i pravila	Sposobnost za klasifikaciju i sistemizaciju dostupnih sirovih podataka
Kreiranje modela predviđanja	Sposobnost za kreiranje modela za predviđanje

Analize modela za predviđanje	Sposobnost analize modela za predviđanje